

DRUŠTVO

Sretan vam Dan zaštite okoliša ili Dan zaštite investitora!?

Povodom Svjetskog dana zaštite okoliša Zeleni forum - mreža udruga za zaštitu okoliša Hrvatske javnosti je uputio priopćenje koje prenosimo u nastavku.

"Danas, 5. lipnja 2013. godine obilježava se Dan zaštite okoliša, iako, sudeći po okolišnim propisima u Hrvatskoj, izglednije je da obilježavamo Dan zaštite investitora. Naime, činjenica jest kako se u posljednje vrijeme propisi zaštite okoliša i prirode više bave poticanjem investicijske klime, a manje svojom primarnom zadaćom – zaštitom prirodnih resursa i podizanjem standarda zaštite okoliša.

Primjerice, i nedavne izmjene Zakona o vodama i novi Zakon o zaštiti prirode, kao svoj prioritet odredili su olakšanje investicija, a ne zaštitu prirodnih resursa, što bi trebala biti osnovna svrha tih propisa. Nažalost, zaštitom investitora bavi se i novi Zakon o zaštiti okoliša koji uskoro stiže u saborsku proceduru.

U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o vodama, pojedine izmjene opravdavale su se tvrdnjom kako je tako "pravičnije za privatne investitore", a ujedno je i taj Zakon ponovo otvorio vrata zaradi na vađenju šljunka i sedimenta. Navedno nije opravdano ni na koji način, a činjenica jest, kako će iskapanje sedimenta značajno pogoršati stanje rijeka - što nije u skladu s Okvirnom direktivom o vodama, te dodatno uništiti prirodna staništa i vrste, a što nije u skladu sa Direktivom o staništima i pticama.

Također, upravo danas, Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora predložit će saborskim zastupnicima na glasanje Zakon o zaštiti prirode, a koji je ministar Zmajlović opetovano "reklamirao" kao Zakon kojem je jedan od ciljeva olakšavanje investicija. Podsjećamo, najveći problem glede Zakona o zaštiti prirode jest što isti praktički ukida nacionalnu ekološku mrežu.

Naime, ulaskom u Europsku uniju ekološka mreža postaje mreža Natura 2000, a ta će mreža pokrivati značajno manju površinu teritorija od ekološke mreže. To će u praksi značiti kako će brojna područja od nacionalnog značaja biti izdvojena iz procedura Ocjena prihvatljivosti strategija, planova, programa i zahvata, kao primjerice područje rijeke Gacke i područje Srđa. Natura 2000 obuhvaća područja važna za očuvanje vrsta i stanišnih tipova ugroženih na europskoj razini i zaštićenih temeljem Direktive o pticama i Direktive o staništima.

Nacionalna ekološka mreža preuzima isti princip očuvanja, ali dodatno još onih vrsta i stanišnih tipova koji su ugroženi na nacionalnoj razini. Zelena akcija upozorava na činjenicu da su endemske vrste izbačene s popisa zaštite unutar Natura 2000, što znači da se za njih po novom Zakonu ne bi trebala raditi procjena utjecaja na prirodu.

05.06.2013. 10:17

E.M.

Ilustracija

Verzija za ispis

Pošalji e-mailom

Cijeloj priči o tzv. "zaštiti prirodnih resursa" dodajmo još i novi Zakon o zaštiti okoliša, a koji, pored određenih pozitivnih izmjena, i dalje izrazito favorizira investitore jednom odredbom. Upravo je nevjerojatno da spomenuti krovni propis zaštite okoliša, još uvijek predviđa mogućnost da tvrtka, dakle investitor, ima pravo tražiti naknadu obične štete i izmakle koristi od osobe koja je osporavala neku odluku, radnju i propusta u vezi sa zaštitom okoliša. Uvjet za to jest da se utvrdi da je podnositelj zahtjeva "zlorabio svoje pravo prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša".

Naravno, kriteriji za procjenu zlouporabe nisu nigdje navedeni ni detaljno opisani, te je to stoga ostavljeno tvrtci (investitoru) tj. kasnije sucu na volju da odluči što će ocijeniti zlouporabom. Smatramo kako takvo zakonsko rješenje dovodi u neizvjestan i neravno prava položaj osobe koje se žele koristiti zajamčenim pravom na pristup sudjelovanju u nekom postupku i kasnije pravom na pristup pravosuđu, te je radi toga isto protivno i Ustavu kojim se jamči jednakost svih pred zakonom.

I na kraju, pristup pravosuđu, kako je trenutno predviđen Zakonom o zaštiti okoliša, nije u skladu s Arhuškom konvencijom te je još uvijek previše ograničen, ne samo za nevladine organizacije već i za građane. Problem jest i u tome što Zakon i dalje ne predviđa suspenzivan učinak tužbe iz područja zaštite okoliša tj. ne predviđa da tužba ne odgađa izvršenje zahvata, čak ni u slučaju kad bi moglo doći do velike štete u okolišu i za stanovništvo.

Zeleni forum, mreža 45 okolišnih organizacija civilnog društva, traži od Sabora da zbog brojnih nedostataka odbaci Zakon o zaštiti prirode i vrati ga Ministarstvu na doradu. Isto tako, tražimo da za Zakon o zaštiti okoliša Sabor traži uklanjanje mogućnosti pokretanja tužbe investitora protiv građana i udruga koji su koristili alate u okviru Zakona o zaštiti okoliša."

Pratite najnovije vijesti bilo kada, bilo gdje. Pratite nas na Facebooku, Twitteru i Google+, te putem iPhone i Android mobilnih uređaja